

PERICA JOKIĆ
LIFT

Biblioteka ŽIVA KNJIGA

Perica Jokić
LIFT

Izdavač
ŽIVA KNIGA

Glavni i odgovorni urednik
Aleksandar Armuš

Recenzenti
Momo Kapor
Matija Bećković

Tehničko uređenje
Boško Labović

Na naslovnoj strani
Šarlota Altman

Štampa
RAČUNARI, Berane

Tiraž
500

PERICA JOKIĆ

LIFT

drama
(Iz trilogije "Dame biraju")

Berane, 1999.

Lica

MARTIN,
mehaničar u fabrici automobila, 26 godina

ŠARLOTA,
asistentkinja na medicinskom fakultetu, 32
godine

HAROLD,
domar u zgradi fakulteta, 58 godina

MARIJA,
čistačica u zgradi fakulteta, 52 godine

1.

(Jutro, oko pet. Zgrada fakulteta. Šesti sprat. Hodnik. Iz čitaonice izlazi Martin; blijedoliki mladić, zvjerkastog izgleda; na glavi cilindar, na nogama kaubojke. Bradat, kosa malo duža. U ruci kofer. Korača hodnikom od lifta "I". Osvrće se; kači natpis "U KVARU". Vraća se liftu "II". Poziva ga i čeka. Na tabli iznad lifta uz zvon se smjenjuju spratovi 1, 2, 3...

Sa dna hodnika čuju se glasovi. Iz kabineta stupa Šarlota; crvenokosa, zanosne spoljašnjosti, trijumfalnog stava. Duga suknja, pripijena, sa izrezom, uska bluza, dekoltirana, na nogama čizme, kratka krznena bunda, usko uz vrat ogrlica od bijelih okruglih bisera. U laganom mimohodu čita natpis zatim žurno grabi drugom liftu... Martin je sačeka. Svjetla na bini su upaljena. Kad se otvore vrata lifta, svjetla se gase, ostaje upaljena samo sijalica u liftu. Šarlota ulazi prva, Martin je učtivo propušta.)

(Lift "II" je teretni lift, ali, po potrebi, služi i za prevoz lica. Dugačak je 2,5 metara, a širok 1,5 metara. Uprkos svojoj primarnoj namjeni, uredan je i čist. Pod je prekriven tamno crvenim itisonom, a metalni zidovi su ofarbani u plavo. Na suprotnoj strani od vrata ogledalo. Tastatura - komandna tabla - osjetno veća nego što bi trebalo. Na plafonu jaka sijalica... Šarlota se zaustavlja kod ogledala, Martin već na ulazu kod komandne table.)

MARTIN: Prizemlje? *(Odlazi na Šarlotinu stranu.)*

ŠARLOTA: Da. *(Zauzima Martinovo mjesto i nezgrapno preko njega pokušava da pritisne dugme, pogleda ga sa sramežljivim osmijehom; neprijatno joj je.)*

(Lift kreće, zujanje, gasi se kontrolna lampica s brojem 6. I s obzirom na to da je lift teretni, kretanje mu je veoma sporo. Martin i Šarlota stoje jedno pored drugog licem prema vratima, ukočeno gledaju naprijed, kao da su nezainteresovani jedno za drugo. Gasi se kontrolna lampica s brojem 5. Martin krajičkom oka

krišom gleda na nju, da bi žurno vratio pogled naprijed. Zatim Šarlota čini isto, ali u trenutku kad ga pogleda prasne u smijeh.)

MARTIN: Nešto vam je smiješno?

(Gasi se kontrolna lampica s brojem 4.)

ŠARLOTA: Oprostite... ali taj šešir... zar ga ni u liftu ne skidate... Mislim... u liftu ne mate od čega da se štitite...

(Martin svom silinom potpeticom lupi o pod našta Šarlota strekne. Zatim Martin zavrti petom ubijajući bubašvabu. Gasi se lampica s brojem 3.)

MARTIN *(sa hladnim izrazom lica):* Čizma glavu čuva, a šešir... *(Odgurne bubu.)*

ŠARLOTA: Fuj... Bubašvaba... Pardon.

(Ćute. Udar. Prestanak zujanja lifta. Kontrolna lampica s brojem 2 treperi. Šarlota žustro pogleduje Martina kao da traži neko objašnjenje.)

MARTIN: Žuri vam se?

(Šarlota ga posmatra nejasno.)

MARTIN: Odabrali ste mjesto.

ŠARLOTA: Molim?

MARTIN: Vaše aktivnosti...

ŠARLOTA: Sigurno ste me zamijenili.

MARTIN: Lift je poslušao.

ŠARLOTA: Ne razumijem...

MARTIN: I stvarima naređujete.

ŠARLOTA: Molim vas, ko ste vi?

MARTIN: Majstor. Za liftove.

ŠARLOTA (*klima glavom*): Izvolite.

MARTIN (*odmahuje*): Bila je vaša želja.

ŠARLOTA: Da čučim u ovoj rupi?

MARTIN: Da se upoznate sa mnom.

ŠARLOTA: Mislim da ne želim. (*Okreće se ka ogledalu, zavlaci nokte u kosu, zvodljivo popravlja frizuru.*)

MARTIN: Vješto sabotirate tim vašim... (*Posmatra njene ruke.*)... lakiranim prstima.

ŠARLOTA: Otvorite. Hoću vani.

MARTIN: Zaglavili smo se. Definitivno!

ŠARLOTA: Nije mi do šale!

MARTIN: Uključite alarm. (*Prilazi joj.*)

ŠARLOTA (*korak nazad; uspaničeno*): Šta hoćete?!

(*Martin je gura u stranu; gleda tastere.*)

MARTIN: Užas!

ŠARLOTA: Ko je to uradio?

MARTIN: Ne "ko", već "zašto"? (*Gleda je ispitivački.*)

ŠARLOTA: Ja?!

(Martin ćuti.)

ŠARLOTA: Ne gledajte me tako. Preduzmite nešto!

MARTIN: Imate alat?

ŠARLOTA: Nosite ga u koferu.

MARTIN: Lagao sam.

ŠARLOTA: Ne opravljate liftove?

MARTIN: Probao bih. Nemam čime.

ŠARLOTA: Ne pitajte mene. Nećete makaze!

MARTIN: Što da ne.

(Šarlota otvara torbicu; traži makaze.)

ŠARLOTA: ... Evo.

(Martin uzima makaze, okreće ih, gleda Šarlotu kroz njih kao kroz naočari. Oči mu sijaju. Šarlota se ne miče.)

MARTIN (*naglo tura makaze u džep; razrogačenih očiju*): Na tren... nešto mi se... pričinilo...

(Šarlota ga gleda sa žaljenjem i strahom.)

MARTIN (*kao da se nečeg prisjeća*): Pošli ste iz lifta i... (*Pokriva oči rukama.*) To je strašno!

ŠARLOTA: Mene? Vidjeli ste mene?

(*Martin klima glavom.*)

ŠARLOTA: Gluposti! Izmišljate umjesto da radite! Šta je sa liftom?

MARTIN: Ne mogu da ga opravim.

ŠARLOTA: Morate! U sedam sati imam ispit. Ja sam asistent... znate.

MARTIN: Čekate na gotovo?

ŠARLOTA: Vi ste muškarac.

MARTIN: A zašta ste vi?

ŠARLOTA: Za ljepše stvari svakako.

MARTIN: Vi bi i u zaglavljenom liftu da birate društvo...

ŠARLOTA: Varate se ako mislite da ne znam gdje je kvar.

(*Šarlota zaviruje tastere, zidove lifta, pod... Martin je mirno prati.*)

MARTIN (*pošto je sačekao da "izvrši uviđaj"*):
Ima nešto? (*Smije se.*)

ŠARLOTA (*ironično*): Pronašli ste zabavu.

MARTIN: Ne znate da lift može da se zaglavi?

ŠARLOTA: To se drugima dešava!

MARTIN: Vi se razlikujete od drugih?

(Nestaje struje.)

ŠARLOTA *(uspaničeno):* Šta ste uradili?! Vikaću!
Imam pištolj!

MARTIN: Smirite se!

(Pauza. Martin pali šibicu, diže je do visine lica, zatim podiže šešir ispod koga je na glavi pričvršćena debela parafinska svijeća. Šešir spušta kao uz naklon. U širokom luku prinosi šibicu svijeći gledajući se u ogledalu.)

MARTIN *(zavlači ruku pod cilindar i koristeći ga kao lutku razgovara s njime):*
Zašto je ušla u ovaj lift, imala je drugi?

ŠARLOTA *(s prijetnjom):* Pratite me?

(Martin kao da ona ne postoji, drugim glasom preformuliše pitanje kao da ga šešir pita: "Pratiš je?")

MARTIN *(svojim glasom):* Veoma budno. Udari la je štiklama trideset devet puta do mene. Nečija ruka joj je mahala. Čudi me da nije primijetila. I da nije vidjela da je neko gleda. *(Zuri u nju.)*

ŠARLOTA: Očekivali ste prekid struje?

(Martin baca šešir.)

MARTIN: Gdje vam je oružje? *(Iz džepova vadi još dvije svijeće.)*

ŠARLOTA *(uplašeno):* Odakle vam svijeće?

MARTIN: Juče sam jednu zapalio tamo gdje ste vi trebali. *(Pripaljuje jednu svijeću na onu na glavi.)* Povjerovao sam da imate pištolj.

ŠARLOTA: Ne bavim se svijećama. Vi mene znate?

MARTIN *(neupaljenu svijeću drži u ruci niz tijelo, a drugu u ravnoj liniji sa onom na glavi, negdje u visini grudiju):* Teško vas je zaobići.

ŠARLOTA: Šta to znači? Ne izgledam obično?

MARTIN: A! Vi se trudite. Vi se trudite, ali osmijeh... *(Povlači se u ugao, ukočeno, u istom položaju. Hladan.)*

ŠARLOTA: Koliko ih imate? Tih svijeća! Odakle dolazite?

MARTIN: Jeste li... kažnjavani zbog ljepote?

ŠARLOTA: Tvrdite da sam lijepa?

MARTIN: Ono čega ste naročito svjesni. *(I dalje neprirodno ukočen. Isti pokret.)*

ŠARLOTA: Hvala, mada od toga više koristi imate vi.

(Martin sa vidno velike daljine ravno pod pravim uglom prinosi neupaljenu upaljenoj svijeći, sporo, sasvim sporo.)

MARTIN: Vama nije milo?

ŠARLOTA: Jeste. Nekoliko trenutaka pred ogledalom.

MARTIN: Nekoliko trenutaka, ali stalno pod tim utiskom.

ŠARLOTA: Ne opterećujem se.

MARTIN (*pripaljuje svijeću*): Navikli ste. Dan na dan od toga živite.

ŠARLOTA: Izgled nije posao da se od njega živi.

MARTIN: Ali pomaže da budete mirni.

ŠARLOTA: I jesam. (*Gleda treptanje plamička na tek upaljenoj svijeći.*) Ugasiće se.

MARTIN: A zašto ja ne mogu da budem miran?

ŠARLOTA: To je vaš problem.

MARTIN (*odliva vosak sa svijeća*): Bio bi i vaš ako biste odavde izašli kao nakaza. (*Diže obije svijeće u istu ravan sa onom na glavi i ostaje tako skamenjen. Izraz lica nepromijenjen, samo se usne miču.*) A po pravilima ravnoteže u prirodi, ja sam gotovo siguran da ćemo večeras zamijeniti uloge.

ŠARLOTA: O čemu govorite?

MARTIN: Bio sam prisutan kada su vas propustili na telefon.

ŠARLOTA: Kada?

MARTIN: Danas ste telefonirali?

ŠARLOTA: Jesam.

MARTIN: Eto...

ŠARLOTA: Zvala sam od prijateljice.

MARTIN: Mogli ste i iz pošte. Sva vojska i civili pali bi na koljena. Učinili biste im čast da stanete ispred njih i budete prvi! Koliko ste visoki? *(Svijeće i dalje drži u ravni.)*

ŠARLOTA: Stotinu sedamdeset šest.

MARTIN: Veliki prostor za jedne komotne i duge noge.

ŠARLOTA: Mislite da ste pristojni?

MARTIN: Htjeli ste da znate odakle dolazim, koliko svijeća imam...

ŠARLOTA: I vi ste bili na "koljenima"?

MARTIN: Smučilo mi se, ali vi ste opravdali obred. Čak sam poželio da učestvujem. Od štikli do prvih krpica imalo se šta vidjeti.

ŠARLOTA: Ne sjećam se.

MARTIN: Kada ste posljednji put stajali u vozu? U autobusu?

(Šarlota razmišlja.)

MARTIN: Kako vam je grlo?

(Šarlota ga gleda nejasno.)

MARTIN: Znete li da je pet i trideset?

ŠARLOTA: Pet i trideset?!

(Martin naglo u ritmu njene rečenice širi ruke tako da svijeće grade jedan veliki trougao.)

MARTIN: I sinoć ste kasnili sa terapijom.

Ampicilin. Četiri puta po dvije tablete!

ŠARLOTA: Po jedna. I u bolnici sam vam uzela red?

MARTIN: Tamo ste često. Doktor vam je prepisao dugačke suknje?

ŠARLOTA: Ampicilin.

MARTIN: Zima je, kako ne znate... *(I dalje stoji u istom položaju.)*

ŠARLOTA: Svi autobusi voze bez mene. Ne stojim. Biram auta. Mrzim haljine...

MARTIN: Večeras, odnosno, jutros je na profesora "625" bio red da vas odveze. Zašto nije?

ŠARLOTA (za sebe): Prokleti lift.

MARTIN: Ako mu se ne javite za pola sata, na spavanju ste kod drugarice.

ŠARLOTA: Šta imate u koferu?

(Martin ispruža ruke uz glavu naviše tako da svijeće sad grade obrnut trougao.)

MARTIN: Sve za vas.

ŠARLOTA: Molila bih čašu vode.

MARTIN: Za lijek?

ŠARLOTA: Ne udaljavate se od mene?

MARTIN: Izašli ste iz 625. Tražeći makaze,
preturali ste kutiju sa tabletama...
Skromna zapažanja.

ŠARLOTA: Red u pošti?

MARTIN: Koliko ste na fakultetu?

ŠARLOTA: Dugo.

MARTIN: Za to vrijeme vidim vas dvaput, a vi
"ne udaljavate se od mene"?

ŠARLOTA: Lift je u kvaru. Zasad me dovoljno
poznajete.

MARTIN (*prisjeća se*): Zima, februar, a vi u
prozirnoj haljini iznad koljena, sa
dubokim dekolteom. Pošta je
podrhtavala od mraza.

ŠARLOTA: Zanima vas koliko sam hrabra?

MARTIN: Zanima me vaš laringitis. Je li čest?
(*Ponovo širi ruke.*)

ŠARLOTA: Poslušala sam doktora - obukla
dugačku suknju! Zadovoljni?

MARTIN: Imate rezervi u preventivi.

ŠARLOTA: Ali ja sam zaista pošla prijateljici na
konak. Bili ste tačni!

MARTIN: Ne bih rekao. Spomenuo sam
drugaricu, a ne prijateljicu.

ŠARLOTA: Svejedno. Važno je noćenje. I da će

Urlih znati o tome.

MARTIN: Čekao sam lift. Bili ste prilično glasni.

ŠARLOTA: I?

MARTIN (*citira je imitirajući njen glas*): "Ako je ne nađem, voziš me. Javiću ti".
(*Ponovo podiže ruke u "izvrnut trougao".*)

(Šarlota čeka dalje objašnjenje.)

MARTIN: Osim "pola sata", sve je rečeno.

ŠARLOTA: Ako se čuju, potražiće me.

MARTIN: Ne može liftom.

ŠARLOTA: "U KVARU"... Kao da ovaj nije!

MARTIN: Šta radi? Koliko ostaje?

ŠARLOTA: Ja nijesam njegov špijun, niti metronom.

(Martin lagano leđima uza zid čučne i kapajući vosak, u isto vrijeme držeći glavu uspravno, pričvršćuje svijeće za pod.)

MARTIN (*prekršta ruke*): Ostavite filozofiranje, imamo pametnija posla!

ŠARLOTA: Ne mogu da vam kažem.

MARTIN: Kad bismo znali, da dignemo galamu.
Moraće ovuda.

ŠARLOTA: Dobra ideja!

MARTIN: Da, ali sa vama je teško.

ŠARLOTA: Ispravlja pismene. Do šest.

MARTIN: Kako se čini, do jutarnje smjene on nam je jedina nada.

ŠARLOTA: Gledajte na sat.

MARTIN (*klima glavom*): Na poslediplomskim ste studijama? Medicina?

ŠARLOTA: Da. Vi?

MARTIN: Završio sam.

ŠARLOTA: Šta još tražite?

MARTIN (*gleda je kroz makaze koje je izvadio iz džepa kao kroz naočari; na glavi upaljena svijeća*): Nova znanja.

(Martin joj vraća makaze, ona ih odlaže u torbu. Pogled joj pada na kutiju sa tabletama.)

ŠARLOTA: Otkud znate da sam sinoć zakasnila da popijem... (*Pokazuje kutiju.*)

MARTIN: Vaša je greška što ne registrujete svijet oko sebe. U istom smo liftu sinoć bili.

(Šarlota se prisjeća.)

MARTIN: Bilo nas je četvoro. Vi ste zabavljali crnku pričom o terapiji i budilniku koji bi vas podsjećao na obaveze.

ŠARLOTA: Kako vas nijesam primijetila...

MARTIN (*skoro sa sažaljenjem*): To ste vi.

ŠARLOTA: Jesmo li razgovarali?

MARTIN: Ja sam htio, ali vi ste okrenuli leđa.

ŠARLOTA: Ipak se češće sretamo.

MARTIN: Zapamtićete me, nadam se.

ŠARLOTA: Koliko je sati?

MARTIN: Meni vrijeme brže prolazi.

(Šarlota skida čizmu sa desne noge, vadi kamenčić; zateže čarapu. Martin detaljno prati svaku njenu radnju.)

MARTIN: Mora da je jaka odbrana takve figure.

(Šarlota zateže i drugu čarapu.)

MARTIN: Znete li koliko studenti maštaju o vama?

ŠARLOTA: A vi? (Čučne.)

MARTIN *(gleda na sat):* Pet i četrdeset sedam.

ŠARLOTA: Šta ako ne čuje?

(Martin je dugo šutke gleda. Šarlota se povlači; sjeda u ćošak.)

MARTIN: Još malo prije bili ste sigurni da ćete obići prijateljicu...

ŠARLOTA: I hoću. Čim izađem.

MARTIN *(odmahuje ispruženim prstom, u sporom taktu):* Niko ne čeka toliko.

(Martin joj prilazi; sjeda do nje.)

MARTIN: Dozvoljavate?

ŠARLOTA: Svuda ste mi blizu! *(Ustaje, ide na drugu stranu, između dvije svijeće na podu.)*

MARTIN: Sjedite. Ostaću.

ŠARLOTA: Nemam kuda. Očekujem da to ne iskoristite. *(Sjeda.)*

MARTIN: Kao ni vi osoblje kabineta?

ŠARLOTA: Nešto se tamo desilo?

MARTIN: Neću da me i dalje optužujete kako vas pratim.

ŠARLOTA: Imate li djevojku?

MARTIN: Opustite se, sami smo.

ŠARLOTA: Lako biste je prevarili?

MARTIN: Samo ako to nije vama za ljubav.

ŠARLOTA: Njoj se ni u jednom slučaju ne bi dopalo.

MARTIN: Nemam djevojku.

ŠARLOTA: Voljela bih da znam... da li vam se sviđam?

MARTIN: Šta vi mislite, ko sam ja?

ŠARLOTA: Mogli biste da budete sa mnom?

MARTIN: Mogao bih... *(Gleda je proždrljivo.)*... i da vas ubijem!

(Šarlota ne zna kako da reaguje; ustaje.)

MARTIN: Vaš vrat... *(Od prstiju pravi omču.)*
Tako bih ga... *(Grozničavo steže zamišljeni vrat.)* Ja, zaista, ne znam...
(Često u govoru pravi pauze.)... ne znam... šta bih prije... biti ili ubiti!
(Okreće se put nje kao da traži pomoć.)

(Šarlota krene da udari pesnicom u vrata, ali odustaje.)

MARTIN: Lupajte! Zovite! Po vama nema mojih otisaka.

ŠARLOTA: Prijetite.

MARTIN: Ko je od toga stradao?

(Martin napušta njen pogled, okreće glavu na drugu stranu. Kratka pauza. Šarlota sjeda; detaljno ga promatra.)

ŠARLOTA *(gotovo šapatom):* Vi mene volite?

MARTIN: To sam čuvao kao najveću tajnu.
(Drhti mu brada; pali novu svijeću.)
Dugo sam čekao da vas imam nasamo. *(Pružaj joj upaljenu svijeću.)*

ŠARLOTA: Zašto? Znali ste moja kretanja. *(U nervozi svijeća joj ispada.)*

MARTIN: Bilo je nemoguće. Bili ste nedostižni!
(Prilazi joj na koljenima kao da hoće da je obgrli, međutim uzima dvije upaljene

svijeće pored nje i vraća se u svoj ugao.)

ŠARLOTA: Čini vam se. Mnogi me znaju.

MARTIN: Ja se vas plašim. Upravo vas gledam kao svoga dželata. *(Ukršta podlaktice na grudima i drži svijeće na ramenima - desna ruka, lijevo rame, i obrnuto.)*

ŠARLOTA: Maločas... oči su vam bile krvave.

MARTIN *(sa strahom, kao da se prisjeća):* Jeste li sigurni... da su... bile krvave?

ŠARLOTA: Možda zbog svijeća.

(Martin se zagleduje u svijeću na lijevom ramenu. Dok Martin ostaje nepomičan, kinoprojektor projektuje na zidu lifta iznad njega i preko njegove biste novinske slike, koje Martin u agoniji vidi: kola u plamenu, zapaljeno tijelo, krvave oči... Slike naizmjenično blicaju više puta... Projektor se gasi, slike iščezavaju, Martin ispušta svijeće. Pokriva oči dlanovima i tek sada čuje ženski glas pored sebe.)

MARTIN: Molim?

ŠARLOTA: Iziritirao vas je dim.

MARTIN: Ne, vi sa mnom ne biste razgovarali na drugom mjestu. Kontakt sa nekim ludakom za vas bi bila glupost.

ŠARLOTA: Cijenim vas. Ali ste bezrazložno opterećeni mojim izgledom. Ne smatram vas ludakom.

MARTIN: Jer me se plašite.

ŠARLOTA: Zašto? Ja sam vaš dželat. *(Tišina.)*

ŠARLOTA: Dođite. *(Dlanom pokazuje da sjedne pored nje.)*

(Martin ostaje gdje jeste, odmahuje rukom; bez riječi.)

ŠARLOTA: Dođite, slobodno.

MARTIN: Pobjegli ste od mene.

ŠARLOTA: Loše sam se ponijela.

MARTIN: Ne kao sada. Pozivate me iz sažaljenja!

ŠARLOTA: Nijesam bila spremna za vas.
Nemojte reći da bi vam bilo svejedno.

MARTIN: Jeste li uvijek tako dobri? Preoteti vjerenika svojoj kolegini, to je posebno lijepo!

ŠARLOTA: Ne vrijedi ni vaše prislušivanje!

MARTIN: Crvenila je pred nama. Galamili ste na nju kao na dijete. Gdje vam je tada bio osjećaj sažaljivosti, ili ga koristite isključivo u samoodbrani?! *(Smiruje se; spušta ton.)* Briga vas za bilo koga. Vama je do sopstvene zadnjice!

ŠARLOTA *(prilazi; briše mu znoj sa čela):* Umorni ste.

(Martin se udaljava.)

MARTIN (*mirno, kao da se oprašta*): Moj jedini cilj je da vas... ubijem!

ŠARLOTA: Djevojke od muškarca očekuju inicijativu. Je li vas to naljutilo?
(*Martin je cinično gleda.*)

ŠARLOTA: Pobijedili ste me iako se ne namećem.

MARTIN: Ni kada je riječ o Urlihu? Onom iz čijeg ste kabineta izašli.

ŠARLOTA: Taj kabinet dijele dvojica profesora.

MARTIN: Ali ste samo Urliha Šmita spominjali. Ili su svi vaša svojina?

ŠARLOTA: Ljubomorni?

MARTIN (*uzima cilindar sa poda i stavlja ga između njih, nasred lifta, sa upaljenom svijećom na njemu*): Ne znam kako na to gleda vaš suprug?

ŠARLOTA: Moj suprug?

MARTIN: Koliko lica imate?

(*Šarlota ćuti.*)

MARTIN: Nijeste dovoljno pobjegli da se ne zna da ste udati.

ŠARLOTA: Ne bježim. Studiram.

MARTIN: Mogli ste u svom gradu.

ŠARLOTA: Moj suprug ima razumijevanja za moju mladost.

MARTIN: Znam da ga nijeste uzeli iz ljubavi.

Starom Altmanu gotovo biste mogli unuka da budete!

ŠARLOTA: Povrijeđeni ste zbog toga?

MARTIN: Pruža vam zadovoljstva, a vi mu tako vraćate.

ŠARLOTA: Kako mu vraćam?

MARTIN: Bolje biste pristajali njegovim sinovi ma. Zbog toga ne biste morali da mu razorite brak.

ŠARLOTA: Govorite tako... bolesno!

MARTIN: Ili je, možda, nečega bilo među vama...

(Ćute.)

MARTIN: Brajana znam sa Akademije. Kaže da ste ga jednom prvoklasno smotali među noge... Šta je tek bilo sa njegovim bratom Dejvidom...

ŠARLOTA: Dosta! Ja ne želim slušati te priče!

MARTIN: Draga moja, morate da ih slušate. Vaša biografija!

ŠARLOTA: To su izmišljotine! Kada vam je Brajan to pričao?

MARTIN: Prije osam godina. Njegove uspomene iz prvih studentskih dana.

ŠARLOTA: Tada nijesam bila udata.

MARTIN: Bili ste. Mjesec dana pošto se sirota gospođa Altman bacila s mosta, vi ste

zauzeli njeno mjesto. I postali
gospođa Altman junior!

ŠARLOTA: Koristio je moje slabosti. Bila sam
mlada.

MARTIN: Čini se da ste i danas mladi na isti
način.

ŠARLOTA: Hvala.

MARTIN: Ne zahvaljujte. To su vaše svjesne
koordinacije.

ŠARLOTA: Pamtim samo ono što me zanima.

MARTIN: Vidite, i ja. Usput se pitam dokle ide
vaša pokvarenost?

ŠARLOTA: Šta ima loše u ljubavi dvoje mladih?

MARTIN: Ako ste vi jedno od dvoje mladih u toj
ljubavi, onda ste ono loše - vi!

ŠARLOTA: Zašto me mrzite?

MARTIN: Nećete me odvući od sinošnje
rasprave sa onom djevojkom.
Rasprave o njenom vjereniku, Urlihu
Šmitu, ako se ne varam.

ŠARLOTA: Da.

MARTIN: Radi se o istoj osobi sa kojom ste
večeras bili?

ŠARLOTA: Radi se o istoj osobi.

MARTIN: I vi ste ga njoj preuzeli. (*Citira je.*)
"Iako se ne namećem".

ŠARLOTA: Razgovor koji ste čuli nije potpun.
Ne znate da je taj isti Urlih vjerio moju
koleginicu samo zato da bi je zaštitio

od roditelja. Oni su htjeli da je daju dvadeset godina starijem.

MARTIN (*ironično se smije*): Vas niko nije odvrćao od starijih...

ŠARLOTA: Onda se ona zaljubila u njega. Da bi ga, najzad, blatila po liftovima.

(*Martin mjeri istinu u njenim riječima.*)

ŠARLOTA: Njegova sam dok afera prođe.

MARTIN: Trebalo je kolegincima da pomognete, ne njemu.

ŠARLOTA: Kako?

MARTIN: Ali sad se u Urliha zaljubljuje neko drugi... Je li vam hobi da im ne znate broja?

(*Šarlota ćuti.*)

MARTIN: I na mene ste pošli.

ŠARLOTA (*nervozno*): Koliko je sati?

MARTIN: Malo. Još ima nade da se asistent sa erotskom inteligencijom pojavi među zabludjele studente.

ŠARLOTA: Zajedno ćemo u hotel!

MARTIN (*zbunjeno*): Plašio sam se tog prijedloga.

ŠARLOTA: Da vas bolje upoznam...

MARTIN: Odbijam ponudu. Ne bih da se nosim

s armijom vaših ljubavnika!

ŠARLOTA: To sa Urlihom... To nije ništa. Rekla sam.

MARTIN: Možete bez njega?

ŠARLOTA: Ostao mi je još jedan ispit.

MARTIN: Kod vas ljubav i posao idu zajedno.

ŠARLOTA: Tako je ispalo.

MARTIN: Znači, ne možete bez njega?

ŠARLOTA (*pomalo vragolasto*): Mmm... Što se posla tiče.

MARTIN: Trudite se da umanjite značaj ljubavi.

ŠARLOTA (*izazovno, provokativno pilji u Martina*): Mmm... Što se njega tiče.

MARTIN: Sada očekujem i svoj red.

(Šarlota lagano prilazi, lizne prste, gasi svijeću na cilindru, sjeda do Martina; gleda mu oči. Martin ćuti. Šarlota se podiže na koljena i sasvim lagano primiče usne Martinovim.)

ŠARLOTA: A da zaboravimo hotel? (*Otkopčava lagano jedno, zatim drugo dugme na njegovoj košulji.*)

(Martin okreće glavu na drugu stranu.)

MARTIN: Šta sa vašim mužem?

(Šarlota nježno dlanovima vraća Martinov

pogled.)

ŠARLOTA (*sasvim tiho*): Pričinite se da ne postoji. (*Poljubi mu usne.*)

(Martin duboko uzdahne; bježi od njenog pogleda.)

MARTIN: Koliko je straha po vašim usnama. (*Okreće se put nje.*) Kao da ste ubacili novčić u kakav monstruozi aparat i sad čekate šta će da se desi.

(Šarlota ćuti, Martin joj dlanom dodiruje obraz.)

MARTIN: Lice vam je hladno, bez krvi. (*Vraća ruku, molećivo.*) Šta je sa vatrom u grudima? Gdje je nestao onaj vaš magnetizam?

(Šarlota lizne zavodljivo prste i njima gasi svijeću na Martinovoj glavi. Mrak.)

ŠARLOTA: Nećete da me poljubite?

MARTIN: Stalo vam je?

ŠARLOTA (*poslije nekoliko trenutaka*): Osjećam se glupo.

MARTIN: Nemate iskustva. Ne znate kako je kad vas neko neće.

ŠARLOTA: Nijesam baš sigurna da li razumijem vašu misiju. Ipak, poželjećete me jednom.

MARTIN: Vremena je sve manje.

ŠARLOTA: Znam lijepo mjesto za nas.

MARTIN: Ne skrivajte svoju manu. Žedni ste dodira. *(Odgurne je u mraku.)*

(Pauza. Šarlota kresne šibicu i pripaljuje svijeću na Martinovoj glavi.)

ŠARLOTA *(uzima Martinovu ruku):* Hoćete da vam čitam sudbinu? *(Zavlači njegovu ruku pod svoju bundu.)*

MARTIN *(trgne ruku):* Koješta!

ŠARLOTA: Bavite se muzikom... Zašto krijete dlan?

MARTIN: Bavim se automobilima.

ŠARLOTA: Imate opojne usne. *(Gleda ga ispitivački.)*

MARTIN: Čini vam se. Ja sam mehaničar.

ŠARLOTA: A kako bi bilo... da se uvjerim?

(Šarlota opet lizne prste i krene ka svijeći, međutim Martin je hvata za ruku grubo.)

MARTIN: Postoji li nešto što ne biste učinili da se spasete?

ŠARLOTA: Vi kao da perverzno uživate da

mučite sebe.

MARTIN: Žao mi je što se nijesmo znali.

ŠARLOTA: Pričajte o sebi.

(Martin ćuti. Upitnički nakrivi glavu. Slegne ramenima kao da pristaje na igru, zatim skida sa glave pričvršćenu svijeću, drži je u jednoj ruci, a drugom odlijepljuje lažnu bradu, prilazi ogledalu, ogledne se, pipa svoje lice, a zatim na staklo lijepi bradu kako bi njegov odraz opet bio ôbradatö. Na kraju se okreće Šarloti i opet slegne ramenima.)

ŠARLOTA (zbunjena novonastalom situacijom):

Volite da se... prerušavate?

MARTIN: Ne mogu u tome da vas nadmašim.

Doduše, vi maske ne kačite, ali ih zato u neograničenim količinama nosite u sebi... Čuvate vi vašu dragocjenu spoljašnjost.

ŠARLOTA: Jeste li me uvijek gledali sa prezrenjem?

MARTIN: Ja vam se divim. Uspjeli ste da pomirite supruga i svoje ljubavnike.
(Čučne u ugao.)

ŠARLOTA: Sigurno nam je lijepo. *(Ogleda se. Sada je brada u ogledalu "na njenom licu".)*

MARTIN: Njemu je u tim godinama dovoljno da mu se vraćate.

ŠARLOTA: Nikada me nijeste poželjeli?

MARTIN: Između nas veliki je zid.

ŠARLOTA: Zar je teško preći na "ti"?

MARTIN: Vama bi trebalo da jeste, a ja drugačije nijesam vaspitan. Iako me klošari zadivljuju... (*Kao da za njeno ćutanje traži odgovor.*) Ličim vam na njih?

ŠARLOTA: Iskreno sam tražila da vas poljubim. (*Ljuti se.*) Ne mislite da bih toliko nisko pala da se klošarima nudim!

MARTIN: Kao da imate jasnu predstavu o njima. U čemu je naša razlika?

ŠARLOTA: Oni nikada ne zalaze tamo gdje se nešto čita!

MARTIN: Vi nijeste imali prilike da se družite s njima. Oni pišu ono što mi, samozvani intelektualci, čitamo. Po mračnim ulazima gdje gospoda, iz svoje nekulture, prazni bešike, oni stvaraju najveća djela. Bodler, Verlen, Bukovski... Recite da nijeste čuli za njih?

ŠARLOTA: Čula sam.

MARTIN: Jedne nalaze mrtve. Alkohol. Druge ubija droga. Treći iz očaja uzimaju sebi život...

ŠARLOTA: Pređite na "ti". Ako ne treba, ja neću... Jeste li to htjeli da mi kažete?

MARTIN: Primijetio sam... (*Odgovara na njeno pitanje.*) Znam šta ću da radim.
(*Nastavlja.*) Primijetio sam da ljude vrlo strogo klasirate.

ŠARLOTA: Zato i postoje.

MARTIN: Dakle, da nije lifta...

ŠARLOTA: O vama sam govorila drugačije.

MARTIN (*zamišljeno*): Shvatam.

ŠARLOTA: Vi ste zanimljivi. To mi se sviđa.

MARTIN (*kao da je ne sluša*): Šta vam se sviđa?

ŠARLOTA (*zavodljivo, ofanzivno*): Ali ste plašljivi.

MARTIN: Dodajte mi svijeću. (*Pokazuje na kofer.*)

(Šarlota otvara kofer. Unutra vidi nekoliko kutija, gomilu svijeća, karanfila, vijenac od suvoga lišća i - nož. Veliki kasapski nož!)

ŠARLOTA (*govori sa strahom*): Ponavljam vaše riječi... Ja u to ne vjerujem. Ne nikako!

MARTIN: Ne tražim nož!

(Martin zapada u neko stanje groznice. Lice mu je znojavo. Pogled teško uhvativ. Šarlota drhtavim rukama pruža Martinu svijeću.)

MARTIN: Budite mirni. Treba da radimo.
(*Hladno pali svijeću.*)

ŠARLOTA: Šta hoćete?

MARTIN: Rekao sam vam. I vi ćete mi pomoći.

(Šarlota je pripijena uz zid lifta; tresе se od straha. Martin joj zavrće rukav, opipava puls, gleda na sat.)

MARTIN: Još je rano.

ŠARLOTA: U čemu je moja krivica? Gdje sam pogriješila?

MARTIN: Žao mi je - moram. Pokušavao sam da zaboravim...

(Ponovo mu pred očima blicaju novinske fotografije, opet kinoprojektor na zidu iznad njegove glave i po njemu u visini biste prikazuje: kola u plamenu, zapaljeno tijelo, oči krvave...)

ŠARLOTA: Šta?

(Preko njene biste i iznad glave kinoprojektor baca svjetlo ali bez slike - čist kvadrat. Martin Šarlotu gleda izbezumljeno.)

ŠARLOTA: Šta da zaboravite?

MARTIN: Volio sam ga više od svega. Strašno!
(Oči iskolačene, tijelo mirno.)

ŠARLOTA: Šta se desilo? Ne znam o čemu govorite.

MARTIN (*klima glavom*): Kada ste upoznali
Urliha?

ŠARLOTA: Zamjerio vam se?

MARTIN: Koliko se znate?

ŠARLOTA: ... Godinu dana.

*(Kvadrat nestaje - projektor se gasi. U mraku
samo jedna svijeća.)*

MARTIN: To su jake veze.

ŠARLOTA: Uporno se trudite da od jednog
običnog prijateljstva napravite strasnu
ljubavnu scenu.

MARTIN: Koleginica vas je u kabinetu zatekla u
veoma delikatnoj pozi.

ŠARLOTA (*sa izrazom preklinjanja*): Više neće.
Zaista...

MARTIN: Njegova ili vaša odluka?

ŠARLOTA: Bićete na mojoj strani?

MARTIN (*hladno*): Nikada.

(Šarlota ćuti.)

MARTIN: Da imate i takvih, ne samo "gorile".
Gorile ubice!

(Šarlota ga gleda zbunjeno.)

MARTIN: Jel... znate moje prezime?

(Šarlota uginje ramenima, odmahuje glavom.)

MARTIN: Ne podsjećam vas na nekog?

(Šarlota ga gleda kao da dosad nije. Umjesto odgovora, ponovo odmahuje glavom.)

MARTIN: Ljubi i ubija! Na mjesto zločina se ne vraća. Šarlota MRTVAK!

ŠARLOTA: Mrtvak?

MARTIN *(usta razvlači u osmijeh, cinično):* Ne zovu vas... Ne zovu TE tako?

ŠARLOTA: Ne. Niko.

MARTIN *(pomaže joj da se sjeti):* Osim onih koji te iole znaju...

ŠARLOTA: Prvi put čujem za takvo što!

MARTIN: Dosta! Vidi ti! *(Zažmuri, kao da se sa nečim bori; uzdahne. Smirujući se.)* Sanjao sam ovaj lift. Ne može da pobjegne, a mora da sluša. *(Pali novu svijeću, odmah zatim vadi drugu, treću... lijepi ih za pod; upadljivo pretura nož koji mu smeta da dođe do svijeća.)*

ŠARLOTA *(sa strahom):* Sad će Urlih... Hoće li?

MARTIN *(slaže svijeće):* Svlači se! *(Stavlja nož među zube kako mu ne bi smetao dok pretura po koferu.)*

(Šarlota kao da nije čula, ne pomjera se.)

MARTIN *(vadi nož iz zuba):* Hajde, šta čekaš!?
Rekla si da me voliš! *(Opet zagriže nož
i nastavlja da vadi svijeće.)*

ŠARLOTA *(klima glavom):* Jesam.

MARTIN *(kroz zube, ne vadeći nož):* Hajde
kreći!

ŠARLOTA: Ovdje?

MARTIN *(uzima nož u ruku):* Ni riječi! Svlači se!

*(Šarlota lagano svlači krznenu bundu, Martin
razvrstava svijeće.)*

MARTIN: Brže!

(Šarlota svlači suknju.)

MARTIN: Čizme! Čizme, jer više neće imati šta
da čuvaju...

*(Šarlota izuva čizme. Ostaje u donjem rublju i
tankoj providnoj bluzi; oko vrata pripijena ogr-
lica od bijelih okruglih bisera. Na njenoj butini
tetovaža sa slovom Š kao iluminacija, prvo slovo
njenog i imena njegovog brata.)*

MARTIN: Taj tatu... Šta predstavlja?

(Šarlota rukom pokriva to mjesto.)

MARTIN: Kaješ se zbog nečega?

ŠARLOTA: Ne. Sama sam to htjela.

MARTIN: Zadrži načas... oči i usne. *(Na glavu joj stavlja vijenac od lišća. Uzima foto-aparat i uslikava njen poluprofil. Fotografija je na naslovnoj strani ove knjige.)* A ja ću se kasnije... *(Vraća rekvizite u kofer.)* ... decidno informirati: zabrinutost ili strah?

ŠARLOTA: Da li bi mi nešto od svega pomoglo?

MARTIN *(nastavlja):* ...ili si bezdušno arogantna u sklopu svoje izvanredne glume?

(Šarlota ćuti.)

MARTIN: Lezi! Pomoći ću ti da se sjetiš!

(Šarlota liježe, plaši se da je Martin ne ozlijedi - podigla je ruke.)

MARTIN: Ne mrdaj! Spusti ruke!

(Šarlota sluša Martinove naredbe. Ćuti. Martin ređa svijeće rubom njene glave kao oreol. Jedan karanfil joj stavlja u zube tako da presijeca krug od svijeća. Karanfilima joj prekriva lice, kosu, vrat. Sve traje malo duže. Između nogu red

svijeća koji se ispod stopala završava strijelcom. Pauza. Martin vadi bočicu, poliva tečnost po Šarlotinim nogama. Šarlota vrisne od mirisa benzina. Martin baca upaljenu svijeću; bukne plamen. Šarlota vrišti, udara rukama i nogama; bundom guši vatru. Bježi u ugao. Bunda plamti. Razbacane svijeće, neke još gore.)

MARTIN (*pošto se situacija smirila*): Sviđa ti se?

ŠARLOTA: Sviđa?! (*Trlja noge tamo gdje je gorelo.*) Vi ste bolesni! Šta hoćete od mene?

MARTIN: Slika za novine. Hoću da bude umjetnička.

ŠARLOTA: Koje novine? Zašto novine?

MARTIN: Detalji sa mjesta nesreće.

ŠARLOTA: Najbolje godine u zatvoru. To sebi spremate?

MARTIN: Problem sa instalacijama. Zvučaće uvjerljivo.

ŠARLOTA: Šta imate od toga? Zašto me ne volite kao drugi? Evo spremna sam da ispunim svaku vašu želju. Svaku!

MARTIN: Imala si priliku. Tada si me drsko odbila.

ŠARLOTA: Kada?

MARTIN: Prozebao, u kišnom mantilu, čekao sam da uđem. Bio sam spreman i da oprostim... Ali takva neljubaznost...

ŠARLOTA: Kada je to bilo?

MARTIN: Na godišnjici smrti mog brata...

(Zažmuri, malo ćuti, otvori oči, gleda u stranu.) Nemoj reći da ni njega ne znaš!

(Šarlota se prisjeća. Martin iz džepa vadi medaljon, pruža ga Šarloti, i dalje gleda u stranu.)

ŠARLOTA *(kao da joj medaljon nešto govori, duboko se zamisli):* Vaš brat je...

(Zastaje, preispituje svoju sigurnost.)... Šon?

(Ostaju bez riječi, zagledani svako u svoju tačku. Kao minuta ćutanja.)

ŠARLOTA *(tihu):* Nijesam bila na godišnjici.

MARTIN: Ni na sahrani! Odmarala si u ludnici dok se istraga završi.

ŠARLOTA: Nije istina. Moji nervi... Bila sam očajna.

MARTIN: I uspjela si da se za mjesec dana suđenja ni jednom ne pojaviš na procesu. Kakva podvala. A samo minut kasnije stiže otpusna lista i ti si - izliječena.

ŠARLOTA: Svakodnevno sam imala preglede.

MARTIN: Slijedila si upute svog advokata, a ne

doktora...

ŠARLOTA: Bila sam bolesna. Advokat nema veze s tim.

MARTIN: Odbio je da zastupa mog brata jer mu je druga strana ponudila više.

(Šarlota ćuti.)

MARTIN: Koliko? Umjesto avansa - noć u njegovom stanu!

ŠARLOTA: Na razgovor. U stanu mu je kancelarija.

MARTIN: Na kraju, deset dana u Švajcarskoj. Niko nije mogao da primijeti da imaš nekog na savjesti.

ŠARLOTA: U Švajcarskoj sam bila na daljnjem liječenju.

MARTIN: Proces je bio završen. Šta je tražio advokat?

(Šarlota ćuti.)

MARTIN: Naplaćivao račune?

ŠARLOTA: Molim vas... To su teške riječi. To što govorite nema nikakvog smisla!

MARTIN: To što govorim nema nikakvog smisla?! *(Vuče je za ruku.)* Sjedi! *(Otvora kofer, vadi fotografije.)* Gledaj! Gledaj!

(Šarlota gleda fotografije; vraća ih Martinu.)

ŠARLOTA *(bezizlazno):* Da, bili smo intimni.

(Martin pripaljuje fotografije na svijeće; na njima se vidi par u strasnom zagrljaju, u prilično smjelim pozama.)

MARTIN: Dok je moj brat trunuo, ti si se smirivala u njegovoj vili. Bazen, izlasci, raspoloženje... Fotografije su otuda. *(Razbacuje zapaljene fotografije.)*

(Ćute.)

MARTIN: Šta si htjela od Šona?

ŠARLOTA: Voljela sam ga. Tri mjeseca smo bili nerazdvojni. Onda je počeo da pije. Nije to više bio on: ostavljao me samu na cesti u mraku, vezivao za stablo pored rijeke, prijetio svim i svačim... Dok jedne večeri nije pokušao da me - udavi. Šetali smo, brojali korake. Korak – poljubac, sto koraka - davljenje. Mislila sam šali se. Konop oko vrata i ostala sam bez svijesti... Najgore je što za sve to nijesam znala razlog.

- MARTIN:** Možda tvoje učestalo viđanje sa drugim.
- ŠARLOTA:** Neko je morao da me čuva.
- MARTIN:** Dejvid mu je najbolji prijatelj. Izazvala si ga.
- ŠARLOTA:** Trebalo je da pustim da me ubije?
- MARTIN:** Valjda.
- ŠARLOTA:** Spominjao vas je kao idola. (*Uzdiše.*) Bili ste daleko da mu pomognete.
- MARTIN:** Morala si sama... (*Gleda je u oči, ona obara pogled.*) Pričaj mi o trci?
- ŠARLOTA** (*plačnih očiju, ispovjednički*): Poslije svih užasa, oporavak mi je silno trebao. Dejvid je imao razumijevanja. Ali je i sam bio ugrožen. Šon je našao novu žrtvu. Samo se čekalo da pukne među njima... Desila se vožnja. Na splavu "Brodolom" rasprodavali su me kao na pijaci: pripašću onom ko pobijedi! Trka je zakazana za sutradan... (*Uzdah.*) Žao mi je zbog onog što se desilo.
- MARTIN:** Vještak je bio na strani razbojnika. Radilo se o kočnici. Još kao šegrt dobro sam poznavao te stvari. Šta vrijedi. Vijećnici su u optičaju imali riječ "maloljetnik", što je značilo da me ne treba uzimati za ozbiljno. Okanio sam se njih, ali sam nastavio

tebe da pratim.

ŠARLOTA: Šta sam mogla? Da je izgubio, sa mnom bi bilo gotovo.

MARTIN: Sigurna si da bi izgubio?

ŠARLOTA: Kako bilo, ne bi ostavio na miru ni mene ni one oko mene.

MARTIN: Poslala si ga u smrt! Mog jedinog brata! *(Krene prema njoj.)* Ti, droljo! *(Hvata je za grlo, baca na pod.)* Uskoro će novinari, policija, inspektori... Dočekaj ih kako umiješ! *(Cijepa joj bluzu.)* Pokaži svoj kapital!

ŠARLOTA: Nemojte... Nemojte me...

MARTIN: Nek' tebe takvu pamtim! U plamenu i krvi!

ŠARLOTA: Nemojte... *(Plače.)* Molim vas...

MARTIN *(drekne):* Na posao! Ovdje ja zapovijedam!

(Šarlota liježe. Martin govori molitvu u sklopljene dlanove ispred usana; otvara kofer.)

ŠARLOTA: Nemojte, molim vas...

MARTIN: Tako sam i ja molio... Padala je kiša. Ispred tvojih vrata prozebao i moka čekao sam da uđem. Nervozno si zalupila rekaš da je prosjacima ulaz zabranjen! *(Oči igraju kao u štakora.)* A "prosjak" htio da vidi... šta te je

spriječilo da dođeš na... godišnjicu njegovom bratu... I svake naredne godine sam te posjećivao, ali više nijesam kucao na vrata. Stajao bih udaljen i gledao te veselu. Veselu, punu života. I čudio se tvojoj ravnoteži. Pokušavao sam da pronađem nit na koju se oslanjaš. Kao da te tuđe smrti hrane, činilo se.

(Martin uzima nož i njime lagano šeta po Šarlotinom tijelu.)

MARTIN: Ali ti pamtiš samo ono što ti se sviđa...I ove godine imala si društvo. Čula se muzika...

(Martin zavlači nož ispod Šarlotine bluze. Iz kofera vadi svijeću; upali je.)

MARTIN: Šta ste proslavljali prošle nedjelje? Desetogodišnjicu? Otkrivanje spomenika?

ŠARLOTA *(izgubljeno)*: Ubijte! Ne mogu više... Ne želim da se sjećam! Ne želim...

(Kroz prozore u portirnicu prodire jutarnja svjetlost. Harold sjedi, pospan. Iz lifta se čuje krik; ženski. Harold se prene, stišava radio sa koga dopire kreštava muzika te se stvara utisak da otuda dolazi krik. Malo zatim - tišina. Na kontrolnoj tabli, u portirnici - signal. Lift "II" u kvaru. Na velikom zidnom satu - sedam! Harold sve to ne vidi jer se nalazi iza njegovih leđa. Tačno u sedam i jedan minut stiže čistačica Marija.)

MARIJA: Harold! *(Pokazuje signal.)*

(Harold se okreće ka tabli u zaleđu.)

HAROLD *(iznenađeno):* Ma, šta je sad!?
(Gundža.) Ni kafu da popijemo kako treba!

MARIJA: Možda ima nekog.

HAROLD: Ima! Kao da su bez nogu. *(Nezgrapno šakama češlja od spavanja razbarušenu kosu.)*

MARIJA: Ako smo se mi mučili, mladi neće.

HAROLD: Stavi vodu, eto mene... *(Tura košulju u pantalone i izlazi.)*

(Harold uzima alat, silazi u podrum. Otklanja kvar. Poziva lift. Lift se spušta uz zvuk kao voz niz šine. Harold otvara vrata. Ustukne preneražen u stranu. Na podu nepomično leži mladić. U grudima nož! Krv! U ćošku čuču djevojka. Poderane bluže, umazanog lica.)

HAROLD: O, gospode! *(Prilazi djevojci.)*

(Šarlota upire u zid, vrti glavom, drhti. Harold pokušava da je pridigne.)

HAROLD: Šta je ovo?!

ŠARLOTA *(otima se, govori izgubljeno):* Ne...

Ne... Nijesam ubila...

HAROLD: Jeste li povrijeđeni? Šta se desilo?

ŠARLOTA: Nijesam ubila...

HAROLD: Zvaćemo hitnu... Napao vas je?

ŠARLOTA: Nikog nijesam ubila...

(Harold je pridigne; pomaže joj da hoda.)

HAROLD: Siledžije! Sve bi ih trebalo... Sve!

ŠARLOTA *(opire se):* Neću... Neću s vama...

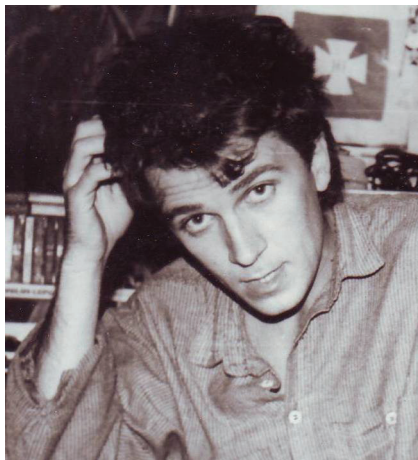
Nijesam ubila...

HAROLD: Smirite se... Sve će biti dobro...

Idemo da se umijete...

(Harold i Šarlota odlaze. Lift je širom otvorenih vrata. Na ogledalu zalijepljena brada i dvije mrlje od krvi koja se sliva na mjestu gdje bi trebale biti oči. Zatim dune promaja i svijetle se u nizu - prava linija - gase.)

KRAJ

PERICA JOKIĆ, slikar, prozni i dramski pisac, satiričar, rođen je u Vitini 1962. Zastupljen u mnogobrojnim antologijama priča i aforizama. Objavio četiri knjige: Pametniji popušta (1996), aforizmi
Ti si moj genije (1996), roman u baladi
Doručak za Emu (1997), drama
Tačno u podne (1998), antologija aforizama

CIP - Каталогизација у публикацији
Централна народна библиотека Републике
Црне Горе "Ђурђе Црнојевић", Цетиње

886.1/.2-2

ЈОКИЋ, Перица

Lift, drama (iz trilogije "Dame biraju")/Perica Jokić,
Berane: Udruženje nezavisnih pisaca "Živa knjiga", 1999
(Berane: Računari). -51 str.; 20 cm

Tiraž 500

Lift Perice Jokića

Matija Bečković

Dovoljno je da se zagledamo u adresu pisca, a potom u naslov dela i imena lica, pa da imamo i šta čitati i čemu se čuditi. Dakle: Perica Jokić, Pešča 99, 84 300 Berane. Drama: "Lift", lica: Martin, Šarlota, Harold, Marija... Sve je konkretno da ne može biti konkretnije, a opet, isisano iz malog prsta književne imaginacije Perice Jokića. Čudo nije manje ako znamo da mu je to druga drama i peta knjiga. Prethodne četiri su: "Pametniji popušta", "Tačno u podne", "Doručak za Emu" i poema "Ti si moj genije". Na koricama ove potonje našlo se i moje ime i šta je prirodnije nego da sve ponovimo još jednom. Ovoga puta na jedinom liftu koji postoji u Beranama, liftu Perice Jokića.

Marija Jokić

Momo Kapor

Na početku svake drame bilo koga iz naših krševitih krajeva, trebalo bi da stoji: "Bože, mili, čuda velikoga!" A kada se još drama, kao ova, mladog Perice Jokića zove još i "Lift", taj stih bi morao da stoji sem na početku i na kraju. Satiričar i dramski pisac, ovaj mladi čovek iz Berana, stvorio je "lift" kojim će se i bez oblakodera, kroz neku nevidljivu kulu, podići sam do zvezda, baš kao što se čuveni baron Minhauzen izvukao sam iz blata vukući se za sopstveni perčin. Ja mu na tom putovanju želim samo jedno: da pre nego što poleti pritisne najviše dugme na liftu, ono na kome piše - Nebo!

Momo Kapor